

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/065 van 31 mei 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

De schooltoeslag secundair onderwijs werd toegekend voor het schooljaar 2021-2022. Vermits de jongere tijdens dit schooljaar enkel was ingeschreven als lijnpiloot bij Air Academy New CAG te Gosselies aan Brussels South Charleroi Airport, werd overgegaan tot terugvordering van de schooltoeslag. De schooltoeslag kan overeenkomstig artikel 32 Groeipakketdecreet enkel worden toegekend aan een rechthebbende leerling die in een door Vlaanderen erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs volgt. Aan deze voorwaarde werd niet voldaan.

De jongere volgt vanaf het schooljaar 2021-2022 de opleiding lijnpiloot aan de Air Academy New CAG te Gosselies, aan Brussels South Charleroi Airport.

De Geschillencommissie stelt vast dat de Air Academy New CAG door de Belgische Luchtvaartautoriteit (Directoraat-generaal Luchtvaart) van de FOD Mobiliteit en Vervoer werd erkend als opleidingsinstituut voor lijnpiloten en als dusdanig op de ATO-lijst staat onder het refertenummer BE/ATO-005. Air Academy CAG is echter geen door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, zodat dient te worden vastgesteld dat de jongere tijdens het schooljaar 2021-2022 niet was ingeschreven in een onderwijsinstelling als vermeld in artikel 32 Groeipakketdecreet.

De Geschillencommissie stelt vast dat de uitbetalingsactor de schooltoeslag secundair onderwijs toegekend heeft voor het schooljaar 2021-2022 na ontvangst van het door de onderwijsinstelling ingevulde controleformulier P7 waaruit bleek dat hij voor dat schooljaar was ingeschreven voor de opleiding als lijnpiloot bij Air Academy New CAG te Gosselies. Gezien te allen tijde kan worden nagegaan of een onderwijsinstelling al dan niet een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs betreft, dient te worden vastgesteld dat er wel degelijk een fout van de uitbetalingsactor ten grondslag ligt aan de ten onrechte toegekende schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022.

Door het feit dat in het toegezonden infoblad sprake is van onderwijs tot en met secundair onderwijs is er gereede twijfel of verzoekster wel op de hoogte kon zijn dat er een onterechte betaling was, te meer daar er wel een recht op Vlaamse kinderbijslag was. Gelet op die gereede twijfel besluit de Geschillencommissie dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet bijgevolg toepassing kan vinden en de uitbetalingsactor onterecht is overgegaan tot terugvordering van de ten onrechte toegekende schooltoeslag ten bedrage van € 1.052,89. De Geschillencommissie besluit bijgevolg dat de vordering gegrond is.

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/065

31 mei 2024

REPERTORIUMNR. GC/24/A0131

INZAKE :, wonende te

- Verzoeker -

TEGEN :

..... uitbetalingsactor, met maatschappelijke zetel te

.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoeker bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend per e-mail d.d. 29 februari 2024 gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 17 januari 2024;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 7 maart 2024 waarbij aan verzoeker de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 31 mei 2024 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoeker noch verwerende partij op de zitting van 31 mei 2024 zijn verschenen of zich hebben laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij betaalde met ingang van 1 januari 2019 het Groeipakket voor (°) aan de echtgenote van verzoeker, mevrouw, waarbij er voor het schooljaar 2021-2022 eveneens een schooltoeslag secundair onderwijs werd toegekend.

Vermits de jongere tijdens het schooljaar 2021-2022 enkel was ingeschreven voor de opleiding als lijnpiloot bij Air Academy New CAG te Gosselies en deze instelling geen door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling betreft, is verwerende partij bij beslissing d.d. 17 januari 2024 ten aanzien van mevrouw overgegaan tot terugvordering van de schooltoeslag voor dat schooljaar ten bedrage van € 1.052,89.

Verzoeker gaat hiermee niet akkoord en verwijst naar het feit dat de Belgische Luchtvaartautoriteit (Directoraat-generaal Luchtvaart) van de FOD Mobiliteit en Vervoer de Air Academy New CAG heeft erkend als opleidingsinstituut voor lijnpiloten en deze instelling als dusdanig op de ATO-lijst staat onder het refertenummer BE/ATO-005.

3. Standpunt van verzoeker:

In het verzoek d.d. 29 februari 2024 heeft verzoeker zijn grieven als volgt geformuleerd:

“Je reprend contact avec vous suite à votre mail du 26/02 .

Je vous informe que le dossier comprend deux différents problèmes :

- le non droit aux allocations familiales pour pendant quelques mois ,

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

et la régularisation qui a suivi . je présume que c'est en ordre .

-Le deuxième souci est : l'attribution de la bourse d'étude (1052,89€) puis l'annulation de celle-ci ,avec une demande de remboursement pour cause que ne fréquente pas une école néerlandophone .

En annexe le document officiel de l'école et de son statut et qu'elle est certifié et agréé par l'état, sans spécification qu'il s'agit d'une école francophone ou néerlandophone.

(...)"

Verzoeker heeft bij het verzoek d.d. 29 februari 2024 een attest gevoegd van de Belgische Luchtvaartautoriteit (Directoraat-generaal Luchtvaart) van de FOD Mobiliteit en Vervoer d.d. 23 december 2022 waarbij wordt verklaard dat Air Academy New CAG werd erkend als opleidingsinstituut voor lijnpiloten en als dusdanig op de ATO-lijst staat onder het referentnummer BE/ATO-005.

4. Standpunt verwerende partij:

- **Verwerende partij heeft bij beslissing d.d. 17 januari 2024 aan mevrouw, echtgenote van verzoeker, meegedeeld wat volgt:**

"Schooltoeslag is er voor kinderen die onderwijs volgen in een door Vlaanderen erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en die opgroeien in een gezin met een lager inkomen.

Op 14/03/2022 keerden we je de schooltoeslag voor schooljaar 2021-2022 uit voor

De selectieve participatietoeslag wordt steeds provisioneel toegekend volgens artikel 24 van het Groeipakketdecreet.

Er was geen recht op schooltoeslag omdat niet in een Vlaamse school studeerde.

De betaling van de schooltoeslag gedurende schooljaar 2021-2022 is dus in strijd met artikels 24, 32, 34 en 36 van het Groeipakketdecreet.

Je hebt een bedrag van € 1.052,89 ten onrechte ontvangen (voor de detaillering verwijzen wij naar de herberekeningstabel) voor de periode 01/09/2021 – 30/09/2021.

Ten onrechte verschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid, verjaren na een periode van drie jaar. De verjaringstermijn van drie jaar gaat in vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de datum waarop de toelage oorspronkelijk werd uitbetaald (art. 97 Decreet Groeipakket).

Dit betekent dat alle toelagen in het kader van het gezinsbeleid kunnen worden teruggevorderd.

Je ontvangt van ons een Groeipakket, we houden maandelijks 10% in op de betaling van je Groeipakket tot je schuld vereffend is (art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket). Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Indien je ervoor kiest om de openstaande schuld zelf terug te betalen, dan kan je de betaling overmaken op onze rekening BE07 3751 1307 166 (BIC: BBRU BE BB), met vermelding van +++789/6802/62230+++

Je kan bij onze diensten steeds een schriftelijk voorstel met een gegronde reden indienen om een terugbetaling in schijven te bekomen.

Het is eveneens mogelijk om (deels) van de terugvordering af te zien. Let wel, dit is enkel mogelijk als:

- *je niet op de hoogte kan zijn van de informatie die de onterechte betaling veroorzaakte;*

of

- *jij, je partner of kinderen met recht op een Groeipakket behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden hebben;*

of

- *er externe omstandigheden zijn waardoor de terugvordering van de schuld niet aangewezen is, bv. een zware woningbrand;*

en

- *je bestaansmiddelen onder het grensbedrag van 1.831,48 euro liggen.*

Wanneer wij dit verzoek van jou ontvangen, zullen wij het onderzoeken conform artikel 13 van het Besluit Vlaamse Regering Rechten en Plichten.

(...).

- **Bij e-mail d.d. 28 maart 2024 heeft verwerende partij aan de Geschillencommissie haar standpunt weergegeven als volgt:**

“Naar aanleiding van uw brief bezorgen wij u ons administratief dossier en geven wij u de feiten en ons standpunt weer.

De feiten

Wij betalen in een bijslagtrekkend dossier aan mevrouw voor de kinderen:

-
.....
-
.....
-
.....
-
.....

..... studeert sedert 01 september 2021 voor Lijnpiloot aan een school die erkend is door de Waalse overheid.

Op 14 maart 2022 wordt de Selectieve participatietoelage voor het schooljaar 2021-2022 ten bedrage van 1052,89 EUR betaald voor De ouders ontvangen op 14 maart 2022 de brief SEPAR 01 (zie administratief stuk 1). Op het verzoek van de heer ontvangt hij op 21 maart 2022 de SEPAR 01 in het Frans (zie administratief stuk 2).

Op 17 januari 2024 wordt de selectieve participatietoelage teruggevorderd, omdat niet naar school ging die erkend werd door de Vlaamse overheid (zie administratief stuk 3).

Het is tegen deze beslissing dat betrokkene in beroep gaat.

Gegrontheid

De selectieve participatietoeslag werd ten onrechte toegekend omdat het kind naar school ging in een instelling die erkend werd door de Waalse overheid.

De vraag die zich stelt

- *Heeft de uitbetalingsactor een fout gemaakt door de selectieve participatietoeslag toe te kennen?*
- *Kon betrokkene weten dat hij er geen recht op had.*

In rechte

Aangezien hier vooral gaat om de pedagogische voorwaarden van de selectieve participatietoeslag en de opportuniteit van de terugvordering beperken we ons hiertoe.

De Selectieve participatietoeslag

Artikel 24 Groeipakketdecreet.

(...)

Artikel 32 van het Groeipakketdecreet bepaalt :

(...)

..... volgt sedert 01 september 2021 een opleiding als lijnpiloot in een instelling die erkend, is door de Waalse overheid (zie administratief stuk 4). Naar aanleiding van de ontvangst van het schoolformulier P7 wordt de selectieve participatietoeslag toegekend en uitbetaald op 14 maart 2022 terwijl het kind lessen volgde aan een instelling die erkend was door de Waalse overheid. Hierdoor is er geen recht op de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021-2022. Deze toeslag werd dus ook terecht gevorderd.

De opportuniteit van de terugvordering

Algemene principes

Artikel 1376 BW en artikel 103 § 1 eerste lid Groeipakketdecreet.

(...)

In dezelfde zin bepaalt artikel 103 § 1 eerste lid Groeipakketdecreet

(...)

Fout van de uitbetalingsactor : artikel 92 § 11° en 2° lid Groeipakketdecreet

(...)

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van artikel 17 HVS eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de omzendbrief CO 1402 van 26 februari 2015)

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de omzendbrief CO 1306 van 20 juli 2006, punt 2.2 waar wordt gesteld:

De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem.

De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorzien, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van de sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding', en niet dat van de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende wist of moest weten als hij:

./...

Wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode ; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde bedrag.

.....stelt vast dat er onterecht een selectieve participatietoeslag werd toegekend voor een kind dat studies volgde die erkend werd door een Waalse overheid .

Kon betrokkene er zich rekenschap van geven dat de selectieve participatietoeslag ten onrechte werd ontvangen.

In de brief van 11 maart 2022 staat het volgende op pag 5

INFOBLAD SCHOOLTOESLAG

Wat is de schooltoeslag?

Kinderen die door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gesubsidieerd of gefinancierd kleuter-, lager of secundair onderwijs volgen in Vlaanderen of Brussel kunnen onder bepaalde voorwaarden rekenen op een jaarlijkse schooltoeslag.

De schooltoeslag vervangt de schooltoelage die betaald werd door het Vlaams Ministerie van Onderwijs. De studietoelage voor het hoger onderwijs wordt nog steeds toegekend door de afdeling Studietoelagen van het Ministerie van Onderwijs.

Op zijn verzoek heeft hij een Franse van dit schrijven ontvangen op 21 maart 2022 waarop pag 5 staat :

FEUILLET D'INFORMATION SUPPLEMENT SCOLAIRE

En quoi consiste le supplément scolaire ?

Les enfants qui suivent un enseignement maternel, primaire ou secondaire agréé, subventionné ou financé par la Communauté flamande en Flandre ou à Bruxelles peuvent, sous certaines conditions, bénéficier d'un supplément scolaire annuelle.

Le supplément scolaire remplace le « schooltoelage » versé par le ministère flamand de l'Enseignement. La prime pour l'enseignement supérieur est toujours versée par le département « Studietoelagen » du Ministère de l'Enseignement.

Aangezien lessen volgde in een instelling die erkend werd door een Waalse overheid, kon hij weten dat hij geen recht had op de selectieve participatietoeslag.

Conclusie

De selectieve participatietoelage werd terecht teruggevorderd van betrokkene. Er moet geen toepassing gemaakt worden van artikel 92 §1,1^{ste} en 2de lid van Groeipakketdecreet.

Administratief dossier

1. Brief van 11 maart 2022
2. Brief van 21 maart 2022
3. Brief van 17 januari 2024
4. P7

(...)”

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie heeft verwerende partij bij e-mail d.d. 29 mei 2024 meegedeeld dat verzoeker de ten onrechte ontvangen schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 reeds volledig heeft terugbetaald.

5. Beoordeling:

5.1. Recht op schooltoeslag voor voor het schooljaar 2021-2022

5.1.1. Toepasselijke bepalingen

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt verder de referentiedatum om het recht op de schooltoeslag te onderzoeken vanaf het schooljaar 2020-2021:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

Het Groeipakketdecreet voorziet in een schooltoeslag voor de leerling die ofwel kleuteronderwijs, lager onderwijs, dan wel secundair onderwijs volgt.

Gelet op de leeftijd van tijdens het kwestieuze schooljaar 2021-2022 en het feit dat verwerende partij de schooltoeslag voor leerlingen die secundair onderwijs volgen heeft toegekend, zijn de pedagogische voorwaarden van de artikelen 32 tot en met 36 Groeipakketdecreet van toepassing. In het bijzonder dient in casu te worden verwezen naar de volgende bepalingen:

Artikel 32 Groeipakketdecreet (door de Geschillencommissie toegevoegde arcering):

*“Een selectieve participatietoeslag secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is **ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.**”*

Conform de bepalingen van artikel 33 Groeipakketdecreet (door de Geschillencommissie toegevoegde arcering):

*“§1. De selectieve participatietoeslag secundair onderwijs is **meeneembaar voor rechthebbende leerlingen van het secundair onderwijs die in het buitenland of in een andere gemeenschap secundair onderwijs volgen, op voorwaarde dat er voor de in het buitenland of in een andere gemeenschap gevolgde studierichting of opleiding geen equivalente opleiding bestaat in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32, en op voorwaarde dat de onderwijsinstelling, de studierichting of de opleiding erkend is door de bevoegde overheid in de gemeenschap of het land in kwestie. Onder meeneembaarheid wordt verstaan, het krijgen van een selectieve participatietoeslag secundair onderwijs voor een studieprogramma of opleiding, gevolgd in een andere gemeenschap of in het buitenland.***

Artikel 34, 35, tweede lid, en 48, §3 en §6, zijn niet van toepassing op rechthebbende leerlingen die in het buitenland secundair onderwijs volgen.

§2. Om te bepalen of er een equivalente opleiding bestaat als vermeld in paragraaf 1, baseert de uitbetalingsactor zich op het bindende advies van NARIC- Vlaanderen, vermeld in artikel 5, 26°, van het decreet van 8 juni 2007.”

Artikel 34, § 1, 1° Groeipakketdecreet:

*“§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt **geen selectieve participatietoeslag secundair onderwijs** toegekend in een van de volgende gevallen:*

1° in het schooljaar in kwestie is hij **niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;**"

5.1.2. Toepassing in casu

..... (°) volgt vanaf het schooljaar 2021-2022 de opleiding lijnpiloot aan de Air Academy New CAG te Gosselies, aan Brussels South Charleroi Airport, en was niet in enige andere onderwijsinstelling ingeschreven.

De Geschillencommissie stelt vast dat de Air Academy New CAG door de Belgische Luchtvaartautoriteit (Directoraat-generaal Luchtvaart) van de FOD Mobiliteit en Vervoer werd erkend als opleidingsinstituut voor lijnpiloten en als dusdanig op de ATO-lijst staat onder het referentnummer BE/ATO-005.

Air Academy CAG is echter geen door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, zodat dient te worden vastgesteld dat tijdens het kwestieuze schooljaar 2021-2022 niet was ingeschreven in een onderwijsinstelling als vermeld in artikel 32 Groeipakketdecreet.

5.2. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag

5.2.1. Algemene principes

- **Burgerlijk Wetboek en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 oud BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

De bepalingen van artikel 5.133 en art. 5.134 nieuw BW² luiden als volgt:

"Art. 5.133. Definitie Er is onverschuldigde betaling, indien de betaling is verricht: 1° zonder schuld; 2° door de schuldenaar ten gunste van een persoon die geen schuldeiser was; of 3° door een andere persoon dan de schuldenaar ten gunste van de schuldeiser, voor zover de betaling per vergissing of onder dwang werd verricht.

Art. 5.134. Restitutieverbintenis Diegene die een onverschuldigde betaling heeft ontvangen, is verplicht ze terug te geven overeenkomstig de artikelen 5.115 tot 5.122."

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

"Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid."

² Wet d.d. 28 april 2022 houdende boek 5 "Verbintenissen" van het Burgerlijk Wetboek, BS 01.07.2022.

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing.

Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Administratieve praktijk**

Bij Toelichtingsnota nr. 19 d.d. 18.05.2021 (aangepaste versie 26.10.2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure werden met betrekking tot de terugvordering volgende richtlijnen gegeven:

“3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

Onverschuldigde betaling type A

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:

- *het onverschuldigd bedrag aan een juridische of materiële fout van een uitbetalingsactor te wijten is*

EN

- *bij de betaling de begunstigde te goeder trouw is.*

Onverschuldigde betaling type B

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:de

- *onverschuldigde betaling te wijten is aan verzuim of nalatigheid van de begunstigde*

OF

- *de onverschuldigde betaling te wijten is aan een fout van de uitbetalingsactor, maar waarbij de begunstigde niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hierbij is het aan de uitbetalingsactoren om het vermoeden van de goede trouw van de begunstigde te weerleggen⁷.*

Onverschuldigde betaling type C

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag te wijten is aan een verrekening:

- *tussen uitbetalingsactoren,*
- *tussen verschillende entiteiten,*
- *met het buitenland.*

In het geval de ene uitbetalingsactor foutieve informatie of de gevraagde informatie niet of laattijdig heeft doorgegeven aan de andere uitbetalingsactor, heeft de ene uitbetalingsactor een fout begaan. Hierdoor ontstaat er bij de andere uitbetalingsactor een schuld die ten laste is van de ene uitbetalingsactor, die de foutieve informatie heeft doorgegeven. Bijgevolg dient de ontstane schuld tussen de uitbetalingsactoren te worden verrekend en als een onverschuldigde betaling type C worden ingeboekt. Het eventuele saldo van het debet moet dan vervolgens als een onverschuldigde betaling type A of B worden ingeboekt, afhankelijk of de fout te wijten was aan de burger of louter aan de uitbetalingsactor.

Onverschuldigde betaling type D

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag het gevolg is van fraude .

Onverschuldigde betaling type E

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag voldoet aan alle voorwaarden om door Vlabel te worden teruggevorderd. Wanneer het dossier aan Vlabel wordt doorgestuurd, zet de uitbetalingsactor zelf de onverschuldigde betaling om naar het type E.”

Met betrekking tot de ‘goede trouw’ van de begunstigde als bedoeld bij de voormelde onverschuldigde betalingen types A en B, wordt verwezen naar punt 5.3.1 van dezelfde toelichtingsnota waarbij wordt gesteld dat:

“5.3.1. Te goeder trouw

Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.

Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’ en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.

De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

- *onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*
- *bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*

- *wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is."*

5.2.2. Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de uitbetalingsactor in casu

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

a) Mogelijke fout van verwerende partij

De Geschillencommissie stelt vast dat de verwerende partij is overgegaan tot toekenning van de schooltoeslag secundair onderwijs voor voor het schooljaar 2021-2022 na ontvangst van het door de onderwijsinstelling ingevulde controleformulier P7 waaruit bleek dat hij voor dat schooljaar was ingeschreven voor de opleiding als lijnpiloot bij Air Academy New CAG te Gosselies.

Gezien te allen tijde kan worden nagegaan of een onderwijsinstelling al dan niet een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs betreft, dient te worden vastgesteld dat er wel degelijk een fout van verwerende partij ten grondslag aan de ten onrechte toegekende schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022.

De Geschillencommissie stelt vast dat verwerende partij dit in wezen niet betwist.

b) Vraag of de begunstigde zich er rekenschap van had kunnen geven dat de schooltoeslag ten onrechte werd ontvangen

Verwerende partij verwijst in haar standpunt aan de Geschillencommissie bezorgd per e-mail d.d. 28 maart 2024 dienaangaande naar de toekenningsbeslissing d.d. 11 maart 2022 gericht aan mevrouw waarbij op het infoblad werd vermeld dat de schooltoeslag wordt toegekend aan kinderen die door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gesubsidieerd of gefinancierd kleuter-, lager of secundair onderwijs volgen in Vlaanderen of Brussel:

INFOBLAD SCHOOLTOESLAG

Wat is de schooltoeslag?

Kinderen die door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gesubsidieerd of gefinancierd kleuter-, lager of secundair onderwijs volgen in Vlaanderen of Brussel kunnen onder bepaalde voorwaarden rekenen op een jaarlijkse schooltoeslag.

De schooltoeslag vervangt de schooltoelage die betaald werd door het Vlaams Ministerie van Onderwijs. De studietoelage voor het hoger onderwijs wordt nog steeds toegekend door de afdeling Studietoelagen van het Ministerie van Onderwijs.

Op vraag van verzoeker heeft verwerende partij bij brief van 21 maart 2022 een Franstalige versie van voormelde toekeningsbeslissing aan mevrouw verstuurd, met eveneens een vertaling van het infoblad en dezelfde passage betreffende de toepasselijke pedagogische voorwaarde:

FEUILLET D'INFORMATION SUPPLEMENT SCOLAIRE

En quoi consiste le supplément scolaire ?

Les enfants qui suivent un enseignement maternel, primaire ou secondaire agréé, subventionné ou financé par la Communauté flamande en Flandre ou à Bruxelles peuvent, sous certaines conditions, bénéficier d'un supplément scolaire annuelle.

Le supplément scolaire remplace le « schooltoelage » versé par le ministère flamand de l'Enseignement. La prime pour l'enseignement supérieur est toujours versée par le département « Studietoelagen » du Ministère de l'Enseignement.

Door het feit dat in het toegezonden infoblad sprake is van onderwijs tot en met secundair onderwijs, er daardoor een gereede twijfel is of verzoekster wel op de hoogte kon zijn dat er een onterechte betaling was, te meer daar er wel een recht op Vlaamse kinderbijslag was. Gelet op die gereede twijfel besluit de Geschillencommissie dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet bijgevolg toepassing kan vinden en verwerende partij bij beslissing d.d. 17 januari 2024 onterecht is overgegaan tot terugvordering van de ten onrechte toegekende schooltoeslag ten bedrage van € 1.052,89.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoeker **gegrond is**, in die zin dat dient te worden vastgesteld dat er voor wel een schooltoeslag kan worden toegekend voor het schooljaar 2021-2022 vermits er toepassing kan worden gemaakt van het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2e lid Groeipakketdecreet.

Aldus uitgesproken te Brussel op **31 mei 2024**.

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en de heer Peter Keustermans (MyFamily), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de

.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens